

Εφ' όλης της ύλης συνέντευξη του ΥΠΕΞ Κωνσταντίνου Κόμμου στον «Π»

Θα ήταν αυτοχειρία αν υπαναχωρούσαμε από το

Με αυτοκτονία για την ελληνοκυπριακή πλευρά παρομοίασε το ενδεχόμενο υπαναχώρησης από το συμφωνημένο πλαίσιο λύσης του Κυπριακού (ΔΔΟ) ο υπουργός Εξωτερικών Κωνσταντίνος Κόμμος σε αποκλειστική του συνέντευξη στον «Πολίτη», στον απόηχο του διορισμού της προσωπικής απεσταλμένης του ΓΓ των ΗΕ Μαρία Άνκελα Ολγκίν στην Κύπρο.

Τάχθηκε την ίδια ώρα υπέρ της επανόδου στις διαπραγματεύσεις από το σημείο που διακόπηκαν στο Κραν Μοντανά, λέγοντας ότι σημείο

Συνέντευξη στον **Θανάση Αθανασίου**

αναφοράς για την ε/κ πλευρά είναι το εγκεκριμένο πλαίσιο λύσης, όπως ορίζεται στα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας των ΗΕ, περιλαμβανομένου του κεκτημένου των διαπραγματεύσεων, ενώ έβαλε στην εξίσωση και το πλαίσιο Γκουτέρες, το οποίο χαρακτηρίσει ένα «πολύ σημαντικό στοιχείο της διαπραγμάτευσης» στο Κραν Μοντανά. Σε σχέση με τα μέτρα στήριξης των Τ/Κ, ο υπουργός Εξωτερικών ανέφερε ότι από πλευράς τεκτονοκρατικής επεξεργασίας τα μέτρα έχουν ολοκληρωθεί και είναι έτοιμα, ενώ «το ζήτημα τώρα είναι το θέμα του χρονοσίου».

Δίνοντας το στίγμα της προσέγγισης του αναφορικά με την παράνομη εκμετάλλευση και πώληση ε/κ περιουσιών στα κατεχόμενα, ο Κωνσταντίνος Κόμμος εξέφρασε τη θέση ότι στόχος είναι η αντιμετώπιση του φαινομένου ή τουλάχιστον η δημιουργία συνθηκών ανησυχίας σε όσους εμπλέκονται σε τέτοιες πράξεις. Κληθείς να σχολιάσει τον ρόλο των ιδιοκτητών των περιουσιών που καταπατώνται, ανέφερε ότι όποιος έχει ένα μαρτύριο να μπορεί να τα προσταθεί με τους τρόπους που του παρέχει η ευνομούμενη πολιτεία.

Σε σχέση με τα ενεργειακά, ο υπουργός Εξωτερικών διέμεινε ότι καλωσορίζει την οποία συζήτηση με την Τουρκία πριν από τη λύση του Κυπριακού, με την προϋπόθεση ότι η συζήτηση θα γίνει μεταξύ Κυπριακής Δημοκρατίας και Τουρκικής Δημοκρατίας, αφού και το μοντέλο που εφαρμόσαν Λίβανος και Ισραήλ (στο οποίο αναφέρθηκε ο Τούρκος ΥΠΕΞ) κινείται στη βάση δύο νόμιμων κρατών. Στίχος σε δε το γάντι και απάντησε στην επικριτική αναφορά με το σχέδιο «Αμάλεια» κάνοντας τη δική του ανώνυμη.

Ο διορισμός της προσωπικής απεσταλμένης είναι επιτέλους γεγονός. Ποιο είναι το επόμενο βήμα;
Καλωσορίζουμε τον διορισμό της προσωπικής απεσταλμένης του ΓΓ ως σημαντικό γεγονός καθώς έχει παρέλθει ένα μεγάλο διάστημα από την τελευταία φορά που κάποιος από τα Ηνωμένα Έθνη ασχολήθηκε καθήκοντάς με το Κυπριακό. Από εκεί και πέρα, αναμένουμε την άφιξη της στην Κύπρο, να δούμε τη μεθοδολογία και τον τρόπο εργασίας της και έχουμε όλη την καλή διάθεση και πρόθεση να συνεργαστούμε μαζί της για να σπάσουμε το αδιέξοδο.

Αντιλαμβάνομαι ότι θέση της ε/κ πλευράς είναι η επιστροφή στις διαπραγματεύσεις από εκεί που διακόπηκαν στο Κραν Μοντανά, στη βάση της ΔΔΟ με πολιτική ισότητα. Εξηγήστε μας τι σημαίνει αυτό. Πού έχουμε μείνει; Να το προσδιορίσουμε για να μιλάμε

Είμαστε έτοιμοι για άμεση έναρξη συζητήσεων μεταξύ Κυπριακής Δημοκρατίας και Τουρκικής Δημοκρατίας με αντικείμενο τα ενεργειακά

όλοι την ίδια γλώσσα.

Για εμάς, σημείο αναφοράς είναι η ανάγκη επανόδου στις διαπραγματεύσεις με τρόπο ουσιαστικό ώστε να μπορέσουμε να οδηγηθούμε σε επίλυση του κυπριακού προβλήματος. Σημείο αναφοράς είναι για εμάς το εγκεκριμένο πλαίσιο λύσης, όπως περιγράφεται στα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας των ΗΕ. Το σημείο, στο οποίο σταματήσαμε την τελευταία βραδιά στο Κραν Μοντανά είναι το σημείο από το οποίο επαναρχίζουμε τη διαπραγμάτευση. Είναι το αποτέλεσμα μιας μακράς διαδικασίας, υπάρχει κεκτημένο των συνομιλιών το οποίο στην ουσία σταματά σε εκείνο το χρονικό σημείο και εμείς θέλουμε να πάρουμε το νήμα από το σημείο εκείνο.

Κεκτημένο των διαπραγματεύσεων είναι και το πλαίσιο Γκουτέρες;

Είναι ένα πολύ σημαντικό στοιχείο της διαπραγμάτευσης όπως διεξήχθη στο Κραν Μοντανά και από την ώρα που αντικείμενο των συζητήσεων τις τελευταίες μέρες εκεί ήταν το πλαίσιο δεν μπορεί κάποιος να το αγνοήσει.

Είναι αποδεκτό από την ε/κ πλευρά το πλαίσιο Γκουτέρες;

Το πλαίσιο όπως είχε κατατεθεί δεν έγινε αποδεκτό κοινή συναινέσει μεταξύ των δύο πλευρών. Υπάρχουν σημεία για τα οποία άρχισε μια διαπραγμάτευση, η οποία δεν προχώρησε στον βαθμό που θα θέλαμε. Είχαμε υποβάλει και προτάσεις. Οπό-

τε, θεωρούμε ότι πρέπει να γίνει συζήτηση από εκεί που σταματήσαμε στο Κραν Μοντανά.

Επιδέχεται βελτιώσεων;

Αυτό είναι ζήτημα το οποίο άπτεται της ουσιαστικής διαπραγμάτευσης. Δυστυχώς δεν είμαστε σε αυτό το σημείο. Μπαινούμε σε μια διαδικασία να συζητάμε σε σχέση με το τι θα συζητήσουμε όταν φτάσουμε σε ουσιαστική διαπραγμάτευση, την ώρα που η κατάσταση είναι τέτοια που δεν το επιτρέπει αφού προσπαθούμε να αναζητήσουμε μια διαδικασία η οποία να οδηγήσει στη διαπραγμάτευση. Δεν μπορούμε να προτρέψουμε. Μακάρι να φτάσουμε στο σημείο των ουσιαστικών διαπραγματεύσεων και θα δούμε και όλα αυτά τα ζητήματα.

Το θέμα είναι ότι το πλαίσιο Γκουτέρες αμφισβητήθηκε ουκ ολίγες φορές με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί σύγχυση.

Εμείς θέλουμε να επαναρχίσουν οι συνομιλίες από εκεί που διακόπηκαν. Σημαντικό μέρος της συζήτησης ήταν το περιγράμμα όπως καθοριζόταν από τα 6 σημεία. Το να συμφωνήσει κάποιος ως έχει, κάτι που η άλλη πλευρά όχι μόνο δεν είχε συμφωνήσει τότε αλλά δεν υπέβαλε καν προτάσεις επί της ουσίας, και πριν καν ξεκινήσει μια διαπραγματευτική διαδικασία και προτού καν διασαφλισουμε ότι φτάνουμε σε διαπραγματεύσεις, θεωρώ ότι είναι άκαιρο.

Η άλλη πλευρά ζήτησε να υπογραφεί στρατηγική συμφωνία επί του πλαισίου Γκουτέρες, κάτι που είχε απορρίψει η ε/κ πλευρά.

Δεν θέλω να μω σε μια τέτοια συζήτηση. Δεν είναι τα ίδια τα σημεία της δεξιάς. Πρέπει να κάποιος να λάβει υπόψη ποιος είναι ο συνομιλητής στην άλλη πλευρά, τι έχει μεσολαβήσει, ποιος είναι ο συνθήκη, παρά να κάνουμε μια εσωτερική συζήτηση για πράγματα τα οποία αυτή τη στιγμή, δυστυχώς, δεν είναι ενόπιόν μας. Μακάρι να φτάσουμε στο σημείο το οποίο θα μας επιτρέψει να κάνουμε αυτή τη συζήτηση.

Με την επανέναρξη συνομιλιών;

Ακριβώς. Ο σκοπός είναι η επάνοδος σε διαπραγματεύσεις ουσιαστικού περιεχομένου ώστε να καταλήξουμε σε επίλυση.

Το περιεχόμενο, ωστόσο, του πλαισίου Γκουτέρες αποτελείται από το κεκτημένο των συνομιλιών αποτελούν την ουσία της συζήτησης και τα εργαλεία που θα οδηγήσουν -ή όχι- σε επανέναρξη των διαπραγματεύσεων. Άρα, τόσο το πλαίσιο του ΓΓ όσο και το κεκτημένο είναι βασικά στοιχεία τα οποία θα πρέπει είτε να τα αποδεχτούμε είτε όχι οι δύο πλευρές.

Για να φτάσουμε σε διαπραγματεύσεις σίγουρα σε κάποιο σημείο θα πρέπει να περάσουμε και από αυτή τη συζήτηση και να δοθούν απαντήσεις και από τις δύο πλευρές ως προς τούτα τα ζητήματα, αλλά και πιο θεμελιώδη ζητήματα, όπως είναι η βάση λύσης. Από την ώρα που η βάση λύσης αυτή τη στιγμή αμφισβητείται κατά τρόπο πολύ συγκεκριμένο από την άλλη πλευρά, όλη η προσπάθεια στο παρόν στάδιο επικεντρώνεται στο να καμφθεί η αδιαλλαξία, η οποία δεν αφήνει κάποιο περιθώριο για να μπορούμε στη συζήτηση για το πλαίσιο ή το κεκτημένο. Αυτό τα οποία ακούμε (από τουρκικής και τουρκοκυπριακής πλευράς) είναι σαφέστατα εκτός πλαισίου λύσης μέσα στο οποίο εμείς είμαστε ενταγμένοι και αποφασισμένοι να κινηθούμε. Δεν μπορούμε να κινηθούμε έξω από αυτό το πλαίσιο λύσης, όπως ορίζεται από τα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας. Συνεπώς, το να κάνουμε μια συζήτηση ως προς τις προϋποθέσεις της ουσιαστικής διαπραγμάτευσης και των απαιτήσεων της ε/κ πλευράς, όταν από την άλλη πλευρά έχουμε μια συζήτηση εντελώς εκτός πλαισίου, θεωρώ ότι δεν είναι ούτε χρήσιμο ούτε ωφέλιμο.

Δεν είναι χρήσιμο και ωφέλιμο για ποιον;

Για την ίδια την πρόοδο και για να φτάσουμε σε ουσιαστική διαπραγμάτευση. Μακάρι να φτάσουμε στο σημείο που θα αρχίσουν ουσιαστικές διαπραγματεύσεις, που εύλογα κάποιος αναμένει ότι ο πυρήνας της συζήτησης θα είναι όλα αυτά τα οποία συζητάμε.

Υπάρχει περίπτωση, αν επιμείνει η τουρκική πλευρά σε λύση δύο κρατών, να υπαναχωρήσει και η ε/κ πλευρά από τη βάση λύσης ΔΔΟ;

Εμείς δεσμευόμαστε από τη διεθνή νομιμότητα, η οποία καθορίζει μέσω του ΟΗΕ, και το πλαίσιο λύσης. Η οποιαδήποτε συζήτηση εκτός του

πλαισίου θα είναι αυτοχειρία για την πλευρά μας. Γι' αυτό δεν μπορούμε να συναινέσουμε σε κάτι τέτοιο. Όποια συζήτηση και να γίνει θα πρέπει να είναι στη βάση της ΔΔΟ με πολιτική ισότητα όπως καθορίζεται από τα ψηφίσματα του ΟΗΕ.

Η έκθεση του ΓΓ Πώς κωδικοποιείτε την έκθεση του ΓΓ των ΗΕ; Μιλά για διεύρυνση του χώματος μεταξύ των πλευρών, διάβρωση των προοπτικών και εκφράζει ανησυχίες για τη στρατιωτικοποίηση της νεκρής ζώνης. Εσείς ανησυχείτε από τη στρατιωτικοποίηση της νεκρής ζώνης;

Εμάς μας ανησυχεί οτιδήποτε μπορεί επί του εδάφους να δημιουργήσει συνθήκες κρίσης και η όποια στρατιωτικοποίηση εξορισμού είναι κάτι το οποίο μπορεί να οδηγήσει σε τέτοιες συνθήκες. Μας ανησυχούν οι διαπιστώσεις του ΓΓ των ΗΕ ότι διευρύνεται το χάσμα. Εμείς είμαστε ταγμένοι εντός συμφωνημένου πλαισίου ενώ η άλλη πλευρά δεν είναι. Υπάρχει ανησυχία για την εδραίωση του χάσματος καθώς ο χρόνος που περνά λειτουργεί εις βάρος της επίλυσης του προβλήματος. Αυτές είναι ανησυχίες τις οποίες μοιραζόμαστε με τον ΓΓ των ΗΕ.

Ως υπουργός Εξωτερικών αντιμετωπίζετε προβλήματα αξιοπιστίας απέναντα στην ε/κ πλευρά σε συζητήσεις για το Κυπριακό σε διεθνές επίπεδο;

Αυτό είναι ένα ζήτημα το οποίο είχε συζητηθεί εν εκτάσει στο εσωτερικό. Η προσπάθειά μας ήταν να μην υπάρχει αμφιβολία σε σχέση με την αξιοπιστία και τις προθέσεις της πλευράς μας και δεν έχω ακούσει στις συζητήσεις που είχα να τίθεται τέτοιο ζήτημα. Συνεπώς, να, ακούγαμε όλοι ότι υπάρχουν ανησυχίες αυτού του είδους και εμείς εργασιόμαστε ώστε να μην μπορεί κανείς να έχει τέτοιες ανησυχίες και δεν θεωρώ ότι μπορεί να αμφισβητείται η ειλικρίνεια της δικής μας πλευράς σε αυτήν την προσπάθεια για επανέναρξη των συνομιλιών για επίλυση του Κυπριακού. Σε σχέση με τις εκθέσεις του ΓΓ, βλέπουμε ότι ακολουθούμε μια τάση τα τελευταία χρόνια. Για εμάς το ζήτημα είναι η αντικειμενικότητα καταγραφής των διαφόρων περιστατικών που συνθέτουν την κατάσταση. Εμείς θέλουμε το όποιο περιεχόμενο να ανταποκρίνεται στα δεδομένα όπως διαμορφώνονται επί του εδάφους. Η αντικειμενική καταγραφή είναι υποβοηθητική τόσο για την απεικόνιση της κατάστασης όσο και για τον ίδιο τον ΟΗΕ, που διαχειρίζεται την κατάσταση από το 1964.

Εντοπίζετε ζητήματα αντικειμενικότητας στις εκθέσεις του ΓΓ;

Σίγουρα κάποιος μπορεί να εντοπίσει αρκετά σημεία στα οποία η δική μας καταγραφή θα μπορούσε να είναι διαφορετική και αυτό δεν είναι πρόσφατο φαινόμενο. Αυτός είναι και ένας από τους λόγους για τους οποίους η προσπάθεια για επίλυση του προβλήματος επείγει.

Άγιος Δομέτιος - Πύλα. Υπάρχουν εξελίξεις;

Είναι δύο από τα περιστατικά τα οποία είναι ιδιαίτερα προβληματικά διότι δημιουργούν συνθήκες κρίσης. Μας ανησυχούν όλα αυτά τα γεγονότα και γίνονται συνεχώς διαβουλεύσεις με την ΟΥΝΦΙΚΥΠ. Εμείς επιμένουμε στην τήρηση των συμφωνηθέντων και στη διαφύλαξη του καθεστώτος της νεκρής ζώνης.

Μέτρα στήριξης των Τ/Κ Υπάρχουν εξελίξεις σε σχέση με τα

συμφωνημένο πλαίσιο λύσης του Κυπριακού

μέτρα για στήριξη των Τ/Κ; Ο Πρόεδρος είχε πει ότι θα εξετάσει το θέμα και σε σχέση με το αν μπορεί η Δημοκρατία να ενεργήσει μονομερώς καθώς με το σημερινό καθεστώς, με τον κ. Τατάρ, είναι δύσκολο να υπάρξει οποιαδήποτε συμφωνία.

Από πλευράς τεκνοκρατικής επεξεργασίας τα μέτρα έχουν ολοκληρωθεί, είναι έτοιμα. Το ζήτημα τώρα είναι το θέμα του χρόνιου, ο οποίος εξαρτάται ή επηρεάζεται από εξελίξεις επί του εδάφους, αλλά και από γεγονότα όπως της Πύλας και του Αγίου Δομετίου. Δημιουργείται ένα ερώτημα, κατά πόσον μπορούμε να προχωρήσουμε σε κινήσεις καλής θελησώς προς την άλλη πλευρά όταν η άλλη πλευρά, την ίδια χρονική περίοδο, δυναμιτίζει το κλίμα. Από άποψη επιλογών, τεκνοκρατικής επεξεργασίας των μέτρων, η δουλειά έχει ολοκληρωθεί.

Κάποια από αυτά τα μέτρα;

Δεν είναι σωστό να αναφερθώ πριν το κάνει ο Πρόεδρος. Το πακέτο μέτρων θα ανακοινωθεί όταν και εφόσον μπορεί να υλοποιηθεί.

Προϋποθέτει να χαμηλώσει τους τόνους η τ/κ πλευρά;

Δεν είναι θέμα προϋποθέσεων υπό την έννοια ότι αν δεν γίνει το Α δεν μπορεί να γίνει το Β. Πρέπει να δημιουργηθεί το κλίμα, το οποίο να επιτρέψει την ανακοίνωση των μέτρων. Άρα, δεν είναι θέμα προαπαιτούμενων, είναι να μην δημιουργούνται εμπόδια ως προς το οποίο όφελος μπορούν να έχουν τα μέτρα αυτά.

Τα μέτρα όμως δεν θα βοηθήσουν προς την κατεύθυνση της επανένταξης των συνομιλιών;

Αυτός ακριβώς είναι ο σκοπός μας.

Το θέμα όμως είναι ότι τώρα οι θέσεις των πλευρών είναι εκ διαμέτρου αντίθετες, άρα πώς θα μπορούσε να προκύψει κατάλληλος χρονισμός;

Το θέμα του χρόνιου εξαρτάται από τις εξελίξεις επί της διαπραγματευτικής διαδικασίας και να μην γίνονται κινήσεις επί του εδάφους από την άλλη πλευρά που να δυναμιτίζουν την προσπάθεια επανένταξης των διαπραγματεύσεων. Δεν είναι προαπαιτούμενο να μετακινηθούν από τις θέσεις τους, αλλά δεν μπορεί να γίνει στο κενό η ανακοίνωση των μέτρων.

Πώληση περιουσιών στα κατεχόμενα. Ποια εικόνα έχετε σε σχέση με την πώληση ε/κ περιουσιών στα κατεχόμενα και με ποιες ενέργειες θα μπορούσε ή μπορεί -αν βρισκόταν ενεργειακές σε εξέλιξη- να ανακαταστεί αυτός ο κίνδυνος ή αυτό το τετελεσμένο.

Είναι ένα από τα θέματα που μας

Στην εξίσωση τα ψηφίσματα του ΟΗΕ και το κεκτημένο, περιλαμβανομένου του πλαισίου Γκουτέρες. Δεν μπορούμε να κινηθούμε εκτός πλαισίου

απασχολούν πολύ σοβαρά. Έχουμε κάνει αρκετή δουλειά γι' αυτό το θέμα και θεωρούμε ότι η Κυπριακή Δημοκρατία διαθέτει τα απαραίτητα εργαλεία για παρεμπόδιση ή τιμωρία σε περίπτωση καταπάτησης, παράνομης πώλησης και εκμετάλλευσης ε/κ περιουσιών. Είναι από τα ζητήματα που δεν προσφέρονται για δημόσια συζήτηση πριν να είμαστε έτοιμοι να εφαρμόσουμε στην ολότητά του το πακέτο προτάσεων το οποίο υπάρχει.

Πρακτικά και πολιτικά μέτρα; Πρακτικά μέτρα.

Το είδος;
Και πολιτικά και νομικά.

Σε σχέση με τον Τ/Κ δικηγόρο ο οποίος συνελήφθη και κρατείται στην Ιταλία με την κατηγορία της πώλησης και εκμετάλλευσης ε/κ γης στα κατεχόμενα υπάρχουν νεότερα;

Ενημερωθήκαμε αμέσως μόλις συνελήφθη στη Ρώμη. Παρακολουθούμε το θέμα από την πρώτη στιγμή. Αναμένουμε την κατάληξη της διαδικασίας στην Ιταλία. Το ζητούμενο είναι να εκτελεστεί ένα ένταλμα σύλληψης, το οποίο εκδόθηκε από την ΚΔ και είναι πλέον δικαστικής υφής.

Θα πρέπει να εκδοθεί στην Κύπρο ο δικηγόρος;

Το ζητούμενο του εντάλματος αυτό είναι.

Έχετε ενόψει σας κι άλλες τέτοιες περιπτώσεις Τ/Κ δικηγόρων οι οποίες εμπλέκονται σε παράνομες διαδικασίες εκμετάλλευσης ε/κ γης στα κατεχόμενα;

Αντικειμενικά, εφόσον έχουμε ραγδαία κλιμάκωση του φαινομένου των αγοραπωλησιών ε/κ περιουσιών στα κατεχόμενα υπάρχει και ένας σημαντικός αριθμός εμπλεκόμενων. Αυτό είναι ένα ζήτημα, το οποίο απασχολεί δικαίως και την κοινή γνώμη και την κυβέρνηση. Υπάρχει ένας σημαντικός αριθμός, δεν είναι όλες οι περιπτώσεις που μπορούν να τύχουν της ίδιας αντιμετώπισης και προσπαθούμε μέσω των προτάσεων που διαμορφώσαμε να βρούμε τον βέλτιστο τρόπο αντιμετώπισης του φαινομένου ή τουλάχιστον να δημιουργήσουμε συνθήκες ανησυχίας σε όσους εμπλέκονται σε τέτοιες πράξεις. Το φαινόμενο αυτό δεν είναι καινούργιο. Αρέθηκε μια κατάσταση να εξελισσεται, η οποία έχει ξεπεράσει το σημείο κατά το οποίο το κράτος θα έπρεπε να κινητοποιηθεί. Μέσα στο πλαίσιο των δυνατοτήτων που υπάρχουν έχουμε σχηματίσει ένα πλάνο το οποίο θα θέσουμε σε εφαρμογή.

Ο απλός πολίτης, ο εκποτισμένος, έχει κάποιον ρόλο σε αυτήν την προσπάθεια;

Κάποιος ο οποίος είναι νόμιμος ιδιοκτήτης περιουσίας που καταπατάται ή είναι αντικείμενο παράνομων αγοραπωλησιών έχει έννομο συμφέροντα τα οποία θα μπορούσε να προστατεύσει με τους τρόπους που του παρέχει η ευνομούμενη πολιτεία.

Ελληνοτουρκικά και ενεργειακά. Πώς εντάσσονται στην ελληνοτουρκική εξίσωση το Κυπριακό και η Κύπρος;

Βλέπουμε την προσπάθεια για βήματα προόδου στα ελληνοτουρκικά διαλόγους και πώς μπορούν να επηρεαστούν τη στάση της άλλης πλευράς στο Κυπριακό. Μέχρι στιγμής δεν έχουμε δει να υπάρχει κάποια επίδραση.

Θα μπορούσε να προκύψει οποιαδήποτε συζήτηση και συμφωνία στα ενεργειακά με την Τουρκία πριν από τη λύση του Κυπριακού; Δεδομένης και της πρότασης του Τούρκου ομολόγου σας για συζητήσεις στο θέμα της ενέργειας, πριν από τη λύση του Κυπριακού, στη βάση του μοντέλου που υιοθέτησαν Ισραήλ και Αίγυπτος για τα κοιτάσματα της Ανατολικής Μεσογείου.

Καλό θα ήταν να υπάρχει σαφής διευκρίνιση (από τουρκικής πλευράς) σε σχέση με το ποια είναι τα μέρη που θα διαπραγματευτούν. Στην περίπτωση της συμφωνίας Λιβάνου - Ισραήλ ενεπλάκησαν σε δι-

πραγματεύσεις δύο κράτη με μια συγκεκριμένη διαδικασία. Συνεπώς, η δική μας πλευρά καλωσορίζει την όποια συζήτηση με την Τουρκία γύρω από αυτό το θέμα. Όμως, μια συμφωνία δεν μπορεί να περιλαμβάνει την ΚΔ και την παράνομη αποοικιστική οντότητα. Αν η πρόταση αφορά την Κυπριακή Δημοκρατία και την Τουρκική Δημοκρατία, εμείς είμαστε έτοιμοι με βάση το διεθνές δίκαιο να προχωρήσουμε στην οποιαδήποτε συζήτηση. Σε αυτήν όμως τη βάση και όχι σε μια βάση που θα υποβαθμίζει την ΚΔ.

Άρα μια συμφωνία μεταξύ των δύο πλευρών στην Κύπρο και της Τουρκίας είναι εκτός συζήτησης διότι δεν υπάρχει στην εξίσωση η Κυπριακή Δημοκρατία;

Μάλιστα.

Η αίτηση για ένταξη της Κύπρου στο NATO θα αποτελούσε μια επιλογή για τα θέματα της ασφάλειας;

Στην παρούσα χρονική στιγμή βλέπουμε ποιες είναι οι δυσκολίες ένταξης νέων κρατών στο NATO μετά και την εισβολή στην Ουκρανία. Ακόμη εκκρεμεί το ζήτημα της ένταξης της Σουηδίας, δεδομένης της στάσης που τηρεί η Τουρκία. Συνεννοίω, αν το αναλύσει κάποιος με βάση τη ψυχρή λογική, θεωρούμε ότι στην παρούσα φάση αυτό δεν θα μπορούσε να αποφέρει κάποιο συγκεκριμένο αποτέλεσμα.

Ποια η θέση σας όμως για ενδεχόμενη ένταξη της Κύπρου στο NATO;

Η δική μας πλευρά εξετάζει ζητήματα τα οποία έχουν να κάνουν με παραμέτρους οι οποίες δεν αφορούν άμεσα το NATO, αλλά μπορεί να αφορούν σχετιζόμενες με το NATO δομές, ωστόσο σε αυτή τη φάση δεν είμαστε σε θέση να ξεκινήσουμε μια προσπάθεια για ένταξη με βάση τα αντικειμενικά δεδομένα και την τουρκική αντίδραση.

Ανασχηματισμός. Πώς σχολιάζετε τον τρόπο με τον οποίο άρχισε η συζήτηση για τον ανασχηματισμό μέσω των ΜΜΕ;

Δεν είναι κάτι για το οποίο έχω θετική ή αρνητική άποψη σε σχέση με το πώς πρέπει να γίνει. Είναι αρμοδιότητα του Προέδρου. Οτιδήποτε οι υπόλοιποι θεωρούμε, δεν έχει καμία σημασία. Όλοι είμαστε στην κυβέρνηση διότι επιλεχθήκαμε από τον Πρόεδρο και αυτή η επιλογή περιλαμβάνει και τη συνταγματική δυνατότητα του ΠτΔ να προβαίνει σε παύσεις και αντικαταστάσεις.

Όλοι υπηρετούμε με βάση τις επιλογές και τις επιθυμίες του Προέδρου της Δημοκρατίας.

Αμάλθεια: «Η προοπτική είναι στη διάθεση της διεθνούς κοινότητας»

«Αμάλθεια». Μια κυπριακή πρωτοβουλία σε συνεργασία με την ΕΕ. Τελικά κατέληξε να είναι μια κυπροβρετανική σύμφωνη και τα φορτία κατέληξαν εκεί που θα κατέληγαν και χωρίς την «Αμάλθεια» (λιμάνι Αιγύπτου). Άρα, πώς τέθηκε σε εφαρμογή το σχέδιο;

Στο ερώτημά σας προπερνάτε μια δυνατότητα η οποία δεν προϋπήρχε. Μια δυνατότητα για την οποία το Ισραήλ έχει δημόσια τοποθετηθεί, λέγοντας ότι η κυπριακή πρόταση θα μπορούσε να εφαρμοστεί ακόμη και μέχρι τη Γάζα. Άρα ο σχεδιασμός αφορά επιλογές σημείου προορισμού και προέκυψε μια πολύ σημαντική συνεργασία με το Ηνωμένο Βασίλειο, το οποίο διέθεσε ένα κατάλληλο πλοίο το οποίο μπορούσε να εξυπηρετήσει όλες τις επιλογές σε σχέση με τον προορισμό. Η θετική απάντηση του Ισραήλ δεν υπήρχε προ-

νοημένων και ως εκ τούτου δεν είναι κάτι που η διεθνής κοινότητα είχε στη διάθεσή της. Η βοήθεια, στη συγκεκριμένη περίπτωση, δεν πήγε στη Γάζα απευθείας. Η δυνατότητα, όμως, από πλευράς Ισραήλ δόθηκε. Όμως, πρέπει να είμαστε πραγματικές και να αντιλαμβανόμαστε ότι οι συνθήκες ασφαλείας επί του εδάφους διαμορφώνονται και μεταβάλλονται κάθε μέρα και δεν μπορεί κανείς να επιβάλει σε εκείνον που έχει την κυριότητα του πλοίου (Βρετανία) ποιο σημείο θα επιλέξει. Το γεγονός ότι η ΗΒ επέλεξε την Κύπρο για να ξεκινήσει αυτήν την προσπάθεια έχει ιδιαίτερη σημασία. Το φορτίο κατέληξε στην Αίγυπτο, στην παρούσα φάση, στο πλαίσιο της δημιουργίας προϋποθέσεων και επιλογών που δεν υπήρχαν. Ο σχεδιασμός περιλάμβανε και την Αίγυπτο.

Άρα, αν ήθελε το βρετανικό πλοίο να ξεφορτώσει στη Γάζα θα μπορούσε;

Το Ισραήλ το αποδέχτηκε. Δεν ήταν όμως οι συνθήκες ασφαλείας επί του εδάφους αυτές που να επιτρέψουν την προσέγγιση στις ακτές της Γάζας.

Μπορούσε να πάει όμως απευθείας στην Αίγυπτο και χωρίς τον ανθρωπιστικό διάδρομο.

Στην Αίγυπτο θα μπορούσε να πάει το οποιοδήποτε πλοίο από οπούδηποτε, αλλά δεν θα υπήρχε η επιλογή η οποία δημιουργήθηκε.

Και η οποία δεν αξιοποιήθηκε...

Στην παρούσα φάση δεν αξιοποιήθηκε λόγω των συγκεκριμένων συνθηκών. Είναι κεκτημένο όμως ότι υπάρχει αυτή η δυνατότητα

(για απευθείας αποστολή βοήθειας).

Επομένως, σας ικανοποιεί η προοπτική της «Αμάλθειας»;

Θεωρούμε ότι η προοπτική είναι στη διάθεση της διεθνούς κοινότητας, υπάρχουν ακόμα στοιχεία που θα πρέπει να συμπληρωθούν και λαμβάνουμε υπόψη τις ανησυχίες των εμπλεκόμενων μερών, με τις οποίες είμαστε σε διάλογο από την αρχή. Μέσα σε αυτήν την κατάσταση όπως έχει διαμορφωθεί, η ΚΔ συμμετέχει σε μια προσπάθεια της διεθνούς κοινότητας, έχοντας κάτι συγκεκριμένο να προτείνει, το οποίο δεν ήταν ούτε θεωρητικό ούτε ουτοπικό, όπως κάποιοι έλεγαν ή θεωρούσαν. Επίσης η ισραηλινή πλευρά ενεπλάκη σε συζητήσεις μαζί μας για το θέμα αυτό και μάλιστα σε συνθήκες πολέμου για το Ισραήλ.